

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА СИСТЕМА ЯК ІНСТРУМЕНТ ОПТИМІЗАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ БІБЛІОТЕК

ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКАЯ СИСТЕМА КАК ИНСТРУМЕНТ ОПТИМИЗАЦИИ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ БИБЛИОТЕК

INFORMATION AND ANALYTICAL SYSTEM AS A TOOL OF LIBRARY ACTIVITY OPTIMIZATION

Кобелєв О. М., ХДАК, Побіженко В. В., ХДАК

Кобелєв А. Н., ХГАК, Побіженко В.В., ХГАК

Kobieliev O. M., Kharkiv State Academy of Culture

Pobizhenko V. V., Kharkiv State Academy of Culture

У статті акцентується увага на інформаційно-аналітичних системах як інструменті оптимізації діяльності бібліотек та на основних їхніх функціях й особливостях.

В статье акцентируется внимание на информационно-аналитических системах как инструменте оптимизации деятельности библиотек и на основных их функциях и особенностях.

This article focuses on information and analytical systems as library activity optimization tools and on their basic functions and features.

Ключові слова: інформаційно-аналітичні системи, мережеві інформаційні ресурси, оптимізація діяльності бібліотек, соціально-комунікативна реальність.

Ключевые слова: информационно-аналитические системы, сетевые информационные ресурсы, оптимизация деятельности библиотек, социально-коммуникативная реальность.

Keywords: information and analytical systems, information resources, library activity optimization, social and communication reality.

Посилення ролі інформаційної аналітики як особливої сфери людської діяльності, покликаної забезпечити інформаційні потреби суспільства за допомогою аналітичних технологій через переробку вихідної інформації й екстракцію знань, зумовлено різноманітністю й надмірністю інформації, яка накопичена в комунікаційній системі суспільства та необхідністю її селекції. При

цьому історично саме бібліотека має пріоритет у систематичному впорядкуванні інформації та знань.

Головними факторами інституціоналізації інформаційно-аналітичної діяльності в структурі соціально-комунікаційної діяльності є інформатизація, глобалізація й інтелектуалізація суспільних відносин як підґрунтя розвитку сучасної інформаційної цивілізації та становлення суспільства знань. Ці процеси зумовили не тільки збільшення обсягів інформації й забезпечення віддаленого доступу до масивів структурованих знань, а й переосмислення значення інформації (знань) у системі стратегічних ресурсів, засобів їх обробки, представлення й використання. Застосування технологій інформаційно-аналітичної діяльності та відповідних інформаційно-аналітичних систем, дозволяє структурувати наявні інформаційні ресурси бібліотек і використовувати їх як моделі консолідованої інформації, які частково чи повністю відбивають контент соціоінфосфери, універсум знань, здобутих суспільством.

Головна особливість інформаційно-аналітичних систем бібліотек полягає в оперуванні як власними, так і віддаленими мережевими інформаційними ресурсами. При цьому їх рівень та якість знаходяться в прямій залежності від інформаційних технологій, виробленого інформаційного продукту чи послуги, на основі чого користувач оптимізує свою діяльність. Інформаційно-аналітична система бібліотеки базується, перш за все, на оцінці змісту документальної інформації. Організаційні ресурси інформаційно-аналітичних систем бібліотек полягають у створенні відповідних структурних підрозділів та управлінсько-розпорядчих зусиллях стосовно запровадження та аналітичної роботи в бібліотеках. Створюючи й підтримуючи найбільші фонди друкованих і електронних ресурсів, бібліотеки беруть участь в оглядово-аналітичній діяльності, виконуючи складні запити користувачів за допомогою власних методик, технологій інформаційного моніторингу та діагностики, можуть опанувати інтелектуальні процедури порівняльного аналізу інформації. Технологічна складова ресурсу забезпечення інформаційно-аналітичної системи в бібліотеках зумовлює саму можливість інституціоналізації інформаційно-аналітичної діяльності та її масового застосування в бібліотечних установах. Існуючі програмні засоби аналітичної переробки інформації та екстракції знання (Oracle Business Intelligence, Business Objects, Enterprise Intelligence Platform, Microsoft SQL Server Analysis Services, SAP NetWeaver Business Intelligence, Link Grammar Parser, Cibola/Oleada, TextAnalyst 2.0, Galaktika-ZOOM та ін.) дозволяють бібліотекам швидко інтегрувати до когнітивного рівня функціонування соціально-комунікаційної системи сучасного суспільства, але нині в Україні ще недостатньо розвинуте аналітичне програмно-технічне середовище бібліотек.

Перспективи розвитку інформаційно-аналітичних систем у бібліотечно-інформаційній сфері полягають в активізації використання аналітичних технологій у бібліотеках, реструктуруванні бібліотек та створенні в них спеціалізованих інформаційно-аналітичних підрозділів як одного із засобів оптимізації діяльності та їх адаптування до нової соціально-комунікативної реальності.